Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B**

NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/53/EÜ,

13. juuni 2002,

ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta

(EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi Ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1829/2003, 22. september 2003	L 268	1	18.10.2003

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/53/EÜ,

13. juuni 2002,

ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ([1])

pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 29. septembri 1970. aasta direktiivi 70/457/EMÜ ([2]) ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta on sageli ning oluliselt muudetud. ([3]) Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune direktiiv kodifitseerida.

(2) Põllumajanduses kasutatavate seemnete ja taimede tootmisel on ühenduse põllumajanduses väga tähtis koht.

(3) Seepärast on nõukogu võtnud vastu direktiivid, mis käsitlevad vastavalt peediseemne (2002/54/EÜ) ([4]), söödakultuuride seemne (66/401/EMÜ), ([5]) teraviljaseemne, ([6]) seemnekartuli (2002/56/EÜ) ([7]) ning õli- ja kiutaimede seemne (2002/57/EÜ) ([8]) turustamist.

(4) On vaja koostada ühine põllumajandustaimesortide kataloog. Seda kataloogi on võimalik koostada ainult riikide kataloogide põhjal.

(5) Kõik liikmesriigid peaksid seetõttu koostama ühe või mitu kataloogi sortidest, mis on nende territooriumil sertifitseerimiseks ja turustamiseks heaks kiidetud.

(6) Selleks et heakskiidetud sordid oleksid eristatavad, püsivad ja küllaldaselt ühtlikud ning rahuldava viljelus- ja kasutusväärtusega, tuleb need kataloogid koostada ühtsete eeskirjade alusel.

(7) On asjakohane võtta arvesse teatavate riigi tasandil sortide heakskiitmist käsitlevate sätete jaoks rahvusvaheliselt kehtestatud eeskirju.

(8) Sordi heakskiitmiseks vajalike kontrollide tegemiseks tuleb sätestada suur hulk ühtseid kriteeriume ja miinimumnõudeid.

(9) Ühtlustada tuleb sätted, mis käsitlevad sordi heakskiidu kehtivusaega, heakskiidu tühistamise põhjendusi ja tavasid sordi säilitamiseks, ning liikmesriigid peaksid üksteist teavitama sortide heakskiitmisest ja heakskiidu tühistamisest.

([1]) Arvamus on esitatud 9. aprillil 2002 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([2]) EÜT 225, 12.10.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 98/96/EÜ (EÜT L 25, 1.2.1999, lk 27).
([3]) Vt I lisa A osa.
([4]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 12.
([5]) EÜT 125, 11.7.1966, lk 2298/66. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/64/EÜ (EÜT L 234, 1.9.2001, lk 60).
([6]) EÜT 125, 11.7.1966, lk 2309/66. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/64/EÜ.
([7]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 60.
([8]) EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74.

▼B

(10) Soovitav on vastu võtta sordinimede sobivust ja liikmesriikide vahelist teabevahetust käsitlevad eeskirjad.

(11) Käesoleva direktiiviga hõlmatud seeme peaks pärast ühises kataloogis avaldamist olema ühenduses vabalt turustatav.

(12) Liikmesriikidel peaks siiski erimenetluse alusel olema õigus esitada sortide kohta vastuväiteid.

(13) Komisjon peaks ühisesse põllumajandustaimesortide kataloogi lisatavad sordid avaldama *Euroopa Ühenduste Teataja* C-seerias.

(14) Tuleks ette näha meetmed, millega tunnustatakse kolmandates riikides tehtud sordikontrollide samaväärsust.

(15) Ühenduse eeskirju ei tuleks kohaldada nende sortide puhul, mille seeme või paljundusmaterjal on ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse.

(16) Teaduse ja tehnika arengu tulemusena on nüüd võimalik aretada sorte geneetilise muundamise teel. Seepärast peaksid liikmesriigid, kui nad otsustavad, kas kiita heaks geneetiliselt muundatud sordid nõukogu 23. aprilli 1990. aasta direktiivis 90/220/EMÜ (geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta) ([1]) määratletud tähenduses, võtma arvesse ohte, mis on seotud kõnealuste sortide tahtliku keskkonda viimisega. Lisaks sellele tuleks sätestada selliste geneetiliselt muundatud sortide heakskiitmise tingimused.

(17) uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade turustamist reguleerib ühenduse tasandil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 258/97. ([2]) Seepärast on asjakohane, et liikmesriigid võtavad sortide heakskiitmise kohta otsuse tegemisel arvesse kõiki toiduga seotud terviseriske. Lisaks sellele tuleks sätestada selliste sortide heakskiitmise tingimused.

(18) Teaduse ja tehnika arengut silmas pidades tuleks kehtestada keemiliselt töödeldud seemne ja paljundusmaterjali turustamise eeskirjad.

(19) On oluline tagada taimede geneetiliste ressursside säilitamine. Sel eesmärgil tuleks kehtestada tingimused, mis võimaldavad seemnekaubandust käsitleva seadusandluse raames säilitada genofondi vaesumisest ohustatud sorte, kasutades neid kohapeal.

(20) Käesoleva direktiivi kohaldamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord. ([3])

(21) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi seoses I lisa B osas loetletud direktiivide ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Käesolev direktiiv käsitleb selliste peedi-, söödakultuuride, teravilja-, kartuli- ning õli- ja kiudtaimede sortide heakskiitmist ühisesse põllumajandustaimesortide kataloogi kandmiseks, mille seemet võib turustada vastavalt peediseemne turustamist käsitleva direktiivi 2002/54/EÜ, söödakultuuride seemne turustamist käsitleva direktiivi 66/401/EMÜ, teraviljaseemne turustamist käsitleva direktiivi 66/402/

([1]) EÜT L 117, 8.5.1970, lk 15. Direktiiv on kehtetuks tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).
([2]) EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1.
([3]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

EMÜ, seemnekartuli turustamist käsitleva direktiivi 2002/56/EÜ ning õli- ja kiudtaimede seemne turustamist käsitleva direktiivi 2002/57/EÜ sätetele.

2. Ühine põllumajandustaimesortide kataloog koostatakse liikmesriikide kataloogide alusel.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata sortide suhtes, mille seeme või paljundusmaterjal on ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse.

Artikkel 2

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendavad "ametlikud meetmed" meetmeid, mida võtavad:

a) riigi ametiasutused; või

b) mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik, kes tegutseb riigi vastutusel; või

c) riigi poolt kontrollitavate abitegevuste puhul mis tahes füüsiline isik, kes on selleks vastavalt volitatud,

tingimusel, et punktides b ja c nimetatud isikud ei saa sellistest meetmetest isiklikku kasu.

Artikkel 3

1. Iga liikmesriik koostab ühe või mitu kataloogi taimesortide kohta, mis on nende territooriumil sertifitseerimiseks ja turustamiseks heaks kiidetud. Neid katalooge võivad kasutada mis tahes isikud.

2. Sortide puhul (puhasliinid, hübriidid), mis on ette nähtud ristamiseks üksnes lõplike sortide saamisel, kohaldatakse lõike 1 sätteid üksnes selles osas, et asjaomaseid seemneid tuleb turustada nende nimede all.

Tingimused, mille alusel kohaldatakse lõike 1 sätteid ka muude ristamisel kasutatavate sortide suhtes, võib määrata kindlaks artikli 23 lõikes 2 osutatud korras. Seni võivad liikmesriigid kohaldada muu teravilja kui maisi puhul kõnealuseid sätteid oma territooriumil sertifitseerimiseks ettenähtud seemnete osas muude ristamisel kasutatavate sortide suhtes.

Ristamisel kasutatavad sordid tuleb sellistena märkida.

3. Liikmesriigid võivad sätestada, et sordi heakskiitmine ühisesse põllumajandustaimesortide kataloogi või teise liikmesriigi kataloogi kandmiseks on samaväärne asjaomase sordi heakskiitmisega nende oma kataloogi kandmiseks. Kui see on sätestatud, vabastatakse liikmesriik artiklis 7, artikli 9 lõikes 4 ja artikli 10 lõigetes 2–5 ettenähtud kohustustest.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid tagavad, et sort kiidetakse heaks üksnes juhul, kui see on eristatav, püsiv ja piisavalt ühtlik. Sordil peab olema küllaldane majanduslik viljelusväärtus.

2. Majandusliku viljelusväärtuse kontroll ei ole kohustuslik:

a) kõrreliste heintaimede heakskiitmiseks, kui sordi aretaja kinnitab, et asjaomase sordi seeme ei ole ette nähtud söödakultuuride tootmiseks;

b) selliste sortide heakskiitmiseks, mille seeme on ette nähtud turustamiseks teises liikmesriigis, kus asjaomased sordid on nende majanduslikku viljelusväärtust arvesse võttes juba heaks kiidetud;

▼B

c) üksnes lõike 1 nõuetele vastavate hübriidsortide saamiseks kasutatavate sortide (puhasliinid, hübriidid) heakskiitmise jaoks.

3. Sortide puhul, mille suhtes kohaldatakse lõike 2 punkti a, võib teha artikli 23 lõikes 2 osutatud korras ja sedavõrd, kuivõrd see on põhjendatud ühenduses toimuva seemnete vaba ringluse huvides, otsuse, et sordid peavad osutuma asjakohase kontrolli käigus sobivaks nende puhul deklareeritud otstarbeks. Sellistel juhtudel määratakse kindlaks kontrolli tingimused.

4. Geneetiliselt muundatud sordi puhul direktiivi 90/220/EMÜ artikli 2 lõigetes 1 ja 2 määratletud tähenduses võib sordi heaks kiita üksnes juhul, kui on võetud kõik vajalikud meetmed, et vältida kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale.

▼M1

5. Peale selle, kui mingilt taimesordilt saadud materjali kavatsetakse kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta geneetiliselt muundatud toitu ja sööta käsitleva määruse (EÜ) nr 1829/2003 ([1]) artikli 3 kohaldamisalasse kuuluvas toidus või artikli 15 kohaldamisalasse kuuluvas söödas, siis tunnustatakse seda sorti üksnes sel juhul, kui see on vastavalt kõnealusele määrusele heaks kiidetud.

▼B

6. Selleks, et säilitada artikli 20 lõikes 2 määratletud taimede geneetilisi ressursse, võivad liikmesriigid teha erandi lõike 1 esimeses lauses sätestatud heakskiitmise kriteeriumidest, kui artikli 20 lõike 3 punktide a ja b nõuete puhul nähakse artikli 23 lõikes 2 osutatud korras ette eritingimused.

Artikkel 5

1. Sorti käsitatakse eristatavana, kui see on ühe või mitme olulise omaduse poolest selgesti eristatav kõikidest muudest ühenduses tuntud sortidest, olenemata sellest, kas sordi algmaterjal on looduslik või aretatud.

Sordi omadused peavad olema täpselt äratuntavad ja määratletavad.

Ühenduses tuntud sort on sort, mis on hinnatava sordi heakskiitmiseks nõuetekohase taotluse esitamise ajal:

— loetletud ühises põllumajandustaimesortide või köögiviljasortide kataloogis, või

— juhul, kui sort ei ole loetletud kummaski kataloogis, on see heaks kiidetud või selle suhtes on taotletud heakskiitu asjaomases liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis kas sertifitseerimiseks ja turustamiseks või teistes riikides sertifitseerimiseks,

välja arvatud juhul, kui need tingimused ei ole enne hinnatava sordi heakskiitmise taotlust käsitleva otsuse tegemist enam kõikides asjaomastes liikmesriigis täidetud.

2. Sorti käsitatakse püsivana, kui see pärast järjestikust vegetatiivset või generatiivset paljundamist või iga tsükli lõpus (kui aretaja on määratlenud konkreetse vegetatiivse või generatiivse paljundamise tsükli) vastab jätkuvalt asjaomase sordi oluliste omaduste kirjeldusele.

3. Sorti käsitatakse piisavalt ühtlikuna, kui taimed, millest sort koosneb, on taimede paljunemissüsteemi tüüpilisi tunnusjooni arvesse võttes sarnased või geneetiliselt identsed sel eesmärgil arvestatavate omaduste osas, välja arvatud väga üksikud erandid.

4. Sordi majanduslikku viljelusväärtust käsitatakse küllaldasena, kui kõnealuse liikmesriigi kataloogi kantud teiste heakskiidetud sortidega võrreldes on asjaomase sordi omadused tervikuna võttes vähemalt asjaomase piirkonna toodangu osas selgelt paremad asjaomase sordi viljele-

([1]) EÜT L 268, 18.10.2003, lk 1.

▼B

miseks või sellest saadud kultuuride või toodete kasutamiseks. Kui sordil on mõned eriti väärtuslikud omadused, võib üksikud vähemväärtuslikud omadused jätta arvesse võtmata.

Artikkel 6

Liikmesriigid tagavad, et teistest liikmesriikidest pärit sortide puhul kohaldatakse samu nõudeid nagu kohalike sortide puhul, eriti seoses heakskiitmise korraga.

Artikkel 7

1. Liikmesriigid sätestavad, et sortide heakskiitmine põhineb piisavat hulka kirjeldatava sordi tunnuseid hõlmavate ametlike kontrollide, eelkõige kasvatuskatsete tulemustel. Omaduste määramiseks kasutatavad meetodid peavad olema täpsed ja usaldusväärsed. Eristatavuse kindlakstegemiseks peavad kasvatuskatsed hõlmama vähemalt olemasolevaid võrreldavaid sorte, milleks on ühenduses tuntud sordid artikli 5 lõike 1 tähenduses. Artikli 9 kohaldamisel hõlmavad katsed lisaks kõiki ülejäänud olemasolevaid võrreldavaid sorte.

2. Olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi teadmisi arvesse võttes määratakse artikli 23 lõikes 2 osutatud korras kindlaks:

a) eri sortide kontrollimisel minimaalselt hõlmatavad omadused;

b) kontrollimise miinimumnõuded;

c) viljelus- või kasutusväärtuse hindamist käsitlevate kasvatuskatsete läbiviimiseks vajalik kord; selle korra raames võib määrata kindlaks:

— menetluse ja tingimused, mille alusel võivad kõik või mitmed liikmesriigid leppida kokku, et haldusabi korras hõlmavad kasvatuskatsed sorte, mille puhul heakskiitmise taotlus on esitatud mõnes teises liikmesriigis,

— osalevate liikmesriikide ametiasutuste vahelise koostöö tingimused,

— kasvatuskatsete tulemuste mõju,

— nõuded kasvatuskatseid käsitleva teabe kohta viljelus- või kasutusväärtuse hindamiseks.

3. Kui genealoogiliste komponentide kontroll on vajalik hübriidsortide ja sünteetiliste sortide uurimiseks, tagavad liikmesriigid aretaja taotluse korral kontrolli tulemuste ja genealoogiliste komponentide kirjelduse konfidentsiaalsuse.

4. a) Artikli 4 lõikes 4 osutatud geneetiliselt muundatud sortide puhul tuleb läbi viia direktiivis 90/220/EMÜ sätestatuga samaväärne keskkonnaohu hindamine.

b) Menetlus, millega tagatakse, et keskkonnaohu hindamine ja muud asjakohased üksikasjad on samaväärsed direktiivis 90/220/EMÜ sätestatuga, kehtestatakse komisjoni ettepanekul nõukogu määruses, mis põhineb asutamislepingu asjakohastel õiguslikel alustel. Kuni käesoleva määruse jõustumiseni kiidetakse geneetiliselt muundatud sordid siseriiklikusse kataloogi kandmiseks heaks alles pärast seda, kui need on kiidetud heaks turustamiseks vastavalt direktiivile 90/220/EMÜ.

c) Pärast eespool punktis b nimetatud määruse jõustumist ei kohaldata geneetiliselt muundatud sortide suhtes enam direktiivi 90/220/EMÜ artikleid 11–18.

d) Keskkonnaohu hindamise läbiviimise tehnilised ja teaduslikud üksikasjad võetakse vastu artikli 23 lõikes 2 osutatud korras.

▼M1

5. Liikmesriigid tagavad, et taimesorti, mida kavatsetakse kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) [1] artiklites 2 ja 3 määratletud toidus või söödas, tunnustatakse üksnes siis, kui see on asjakohaste õigusaktidega lubatud.

▼B

Artikkel 8

Liikmesriigid nõuavad, et sordi heakskiitmise taotluse esitamise ajal märgib taotleja, kas heakskiitu on taotletud mõnes teises liikmesriigis, mis liikmesriigiga oli tegu ja kas taotlus rahuldati.

Artikkel 9

1. Iga liikmesriik hoolitseb selle eest, et tema territooriumil heakskiidetud sortide kataloog ning asjaomases liikmesriigis sordi säilimise eest vastutava isiku nimi või vastutavate isikute nimed avaldatakse ametlikult. Kui sordi säilitamise eest vastutavad mitu isikut, ei ole nimesid vaja avaldada. Kui nimesid ei avaldata, märgitakse kataloogi ametiasutus, kelle käes on sordi säilitamise eest vastutavate isikute nimekiri.

2. Võimaluse korral tagavad liikmesriigid heakskiitmise ajal, et sorti tuntakse kõikides liikmesriikides sama nime all.

Kui on teada, et teatava sordi seemet või paljundusmaterjali turustatakse teises riigis erineva nime all, märgitakse ka see nimi kataloogi.

3. Olemasolevat teavet arvesse võttes tagavad liikmesriigid samuti, et sort, mis ei ole selgelt eristatav:

— kõnealuses liikmesriigis või teises liikmesriigis varem heakskiidetud sordist, või

— mõnest muus sordist, mida on eristatavuse, püsivuse ja ühtlikkuse osas hinnatud käesoleva direktiivi nõuetele vastavate eeskirjade alusel, kuid mis ei ole ühenduses tuntud sort artikli 5 lõike 1 tähenduses,

kannab viimati nimetatud sordi nime. Seda sätet ei kohaldata, kui kõnealune nimi võib viia eksitusse või põhjustada segadust seoses kõnealuse sordiga, või kui selle kasutamine on välistatud muude asjaolude tõttu vastavalt asjaomase liikmesriigi sordinimesid reguleerivatele sätetele, või kui selle nime vaba kasutamist seoses kõnealuse sordiga takistavad kolmandate isikute õigused.

4. Liikmesriigid koostavad iga heakskiidetud sordi kohta toimiku, mis sisaldab sordi kirjeldust ja selget kokkuvõtet kõikidest heakskiitmise aluseks olnud faktidest. Sortide kirjeldused koostatakse nende taimede põhjal, mis on toodetud otse kategooriasse “sertifitseeritud seeme ja paljundusmaterjal” kuuluvatest seemnetest ja noortest taimedest.

5. Liikmesriigid tagavad, et heakskiidetud geneetiliselt muundatud sortide puhul on sordikataloogis selge märge geneetilise muundamise kohta. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid, et sellist sorti turustavad isikud viitavad müügikataloogis selgelt sellele, et sort on geneetiliselt muundatud.

6. Sordinimede sobivuse osas kohaldatakse nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 (ühenduse sordikaitse kohta) [2] artiklit 63.

---

[1] EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

[2] EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 2506/95 (EÜT L 258, 28.10.1995, lk 3).

▼B

Sordinimede sobivuse üksikasjalised rakenduseeskirjad võib võtta vastu artikli 23 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 10

1. Sordi heakskiitmise taotluste esitamisest ja tagasivõtmisest, sortide kataloogi kandmisest ja kataloogi muutmisest teatatakse viivitamatult teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

2. Liikmesriigid saadavad teistele liikmesriikidele ja komisjonile iga uue heakskiidetud sordi tähtsaimate tarbimisomaduste lühikirjelduse. Käesolevat sätet ei kohaldata üksnes lõplike sortide saamiseks kasutatavate sortide (puhasliinid, hübriidid) suhtes. Liikmesriigid edastavad nõudmise korral samuti need eriomadused, mille põhjal sorti on võimalik eristada teistest sarnastest sortidest.

3. Iga liikmesriik teeb teistele liikmesriikidele ja komisjonile kättesaadavaks artikli 9 lõikes 4 osutatud toimikud sortide kohta, mis on heaks kiidetud või mille heakskiit on lõpetatud. Nende toimikutega seotud teabevahetust käsitatakse konfidentsiaalsena.

4. Liikmesriigid tagavad heakskiidetud sortide toimikute kättesaadavuse isiklikuks ja ainuõiguslikuks kasutamiseks igale isikule, kes suudab tõendada õigustatud huvi. Neid sätteid ei kohaldata, kui teavet tuleb vastavalt artikli 7 lõikele 3 käsitada konfidentsiaalsena.

5. Kui sordi heakskiitmine on tagasi lükatud või tühistatud, tehakse kontrollide tulemused kättesaadavaks isikutele, keda kõnealune otsus mõjutab.

Artikkel 11

1. Liikmesriigid sätestavad, et heakskiidetud sorte tuleb säilitada kooskõlas sordi säilitamiseks tunnustatud tavadega.

2. Säilitamist peab olema igal hetkel võimalik kontrollida sordi eest vastutava isiku või isikute peetavate dokumentide põhjal. Need dokumendid hõlmavad ka kõikide eliitseemnele või eliitpaljundusmaterjalile eelnevate põlvkondade toodangut.

3. Sordi eest vastutavalt isikult võib nõuda proove. Kõnealused proovid võib vajaduse korral võtta ametlikult.

4. Kui sorti säilitatakse muus liikmesriigis kui see, kus sort heaks kiideti, abistavad asjaomased liikmesriigid üksteist kontrollidega seotud halldusküsimustes.

Artikkel 12

1. Heakskiit kehtib heakskiitmisele järgneva kümnenda kalendriaasta lõpuni.

Endise Saksa Demokraatliku Vabariigi asutuste poolt enne Saksamaa ühendamist sortidele antud heakskiit kehtib hiljemalt kümnenda kalendriaasta lõpuni alates ajast, mil asjaomased sordid kantakse Saksamaa Liitvabariigi poolt vastavalt artikli 3 lõikele 1 koostatud sordikataloogi.

2. Sordi heakskiitu võib teatavate ajavahemike järel uuendada, kui sorti viljeletakse endiselt ulatuses, mis uuendamist õigustab, või kui sorti tuleks säilitada taimede geneetiliste ressursside säilitamise huvides, tingimusel et jätkuvalt peetakse kinni eristatavuse, ühtlikkuse ja püsivuse nõuetest või artikli 20 lõigete 2 ja 3 alusel kindlaksmääratud kriteeriumidest. Välja arvatud taimede geneetiliste ressursside puhul artiklis 20 määratletud tähenduses, esitatakse uuendamistaotlused hiljemalt kaks aastat enne heakskiidu lõppemist.

▼B

3. Heakskiidu kehtivusaega pikendatakse ajutiselt, kuni tehakse otsus uuendamistaotluse kohta.

Artikkel 13

1. Liikmesriigid tagavad, et lahendatakse kõik pärast sordi heakskiitmist tekkivad küsimused seoses sordi eristatavuse või nimega heakskiitmise ajal.

2. Kui pärast sordi heakskiitmist ilmneb, et sordi eristatavuse nõue artikli 5 tähenduses ei olnud heakskiitmise ajal täidetud, asendatakse heakskiit teistsuguse otsusega või vajaduse korral tühistatakse see kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Kõnealuse teistsuguse otsuse alusel ei käsitata sorti alates selle esialgse heakskiitmise kuupäevast enam ühenduses tuntud sordina artikli 5 lõike 1 tähenduses.

3. Kui pärast sordi heakskiitmist ilmneb, et sordi nimi artikli 9 tähenduses ei olnud sordi heakskiitmise ajal nõuetele vastav, kohandatakse nime selliselt, et see vastaks käesoleva direktiivi nõuetele. Liikmesriigid võivad lubada varasema nime ajutist kasutamist täiendava nimena. Varasema nime täiendava nimena kasutamise üksikasjaliku korra võib sätestada artikli 23 lõikes 2 osutatud korras.

4. Lõigete 1 ja 2 kohaldamise eeskirjad võib kehtestada artikli 23 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid tagavad sordi heakskiidu tühistamise:

a) kui kontrollimisel tõendatakse, et sort ei ole enam eristatav, püsiv või piisavalt ühtlik,

b) sordi eest vastutava isiku või vastutavate isikute taotluse korral, välja arvatud juhul, kui on tagatud sordi säilitamine.

2. Liikmesriigid võivad sordi heakskiidu tühistada:

a) kui käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud õigusnormid ei ole täidetud;

b) kui heakskiidutaotluse või kontrolli ajal esitati valed või võltsitud andmed heakskiitmise aluseks olnud tegurite kohta.

Artikkel 15

1. Liikmesriigid tagavad sordi kustutamise oma kataloogidest, kui sordi heakskiit on tühistatud või kui heakskiidu kehtivusaeg on lõppenud.

2. Liikmesriigid võivad oma territooriumil lubada seemne või paljundusmaterjali sertifitseerimist ja turustamist hiljemalt kuni heakskiidu kehtivuse lõppemisele järgneva kolmanda aasta 30. juunini.

Sortide puhul, mis on vastavalt artikli 16 lõikele 1 loetletud artiklis 17 osutatud ühises põllumajandustaimesortide kataloogis, tuleb kõikides liikmesriikides turustamisel kohaldada esimese lõigu alusel eri liikmesriikide poolt kindlaksmääratud heakskiidu ajavahemikest viimasena lõppevat, tingimusel et asjaomase sordi seemne või paljundusmaterjali suhtes ei kohaldata sordiga seoses turustuskitsendusi.

▼B

Artikkel 16

1. Liikmesriigid tagavad, et alates artiklis 17 osutatud avaldamisest ei kohaldata käesoleva direktiivi kohaselt või käesoleva direktiivi põhimõtetele vastavate põhimõtete kohaselt heaks kiidetud sortide seemne suhtes mingeid sordiga seotud turustuskitsendusi.

2. Liikmesriik võib taotluse korral, mida menetletakse artikli 23 lõikes 2 või geneetiliselt muundatud sortide puhul artikli 23 lõikes 3 osutatud korras, saada loa keelata asjaomase sordi kasutamine oma territooriumil või osal sellest või sätestada asjakohased tingimused sordi viljelemiseks punktis c sätestatud juhtudel vastavalt sellisest viljelemisest tulenevate toodete kasutamistingimustele:

a) kui on tehtud kindlaks, et asjaomase sordi viljelemine võib taimetervise seisukohast kahjustada teiste sortide või liikide viljelemist, või

b) kui taotluse esitanud liikmesriikides artikli 5 lõike 4 kohaselt läbiviidud ametlikud kasvatuskatsed näitavad, et asjaomase sordi katsetulemused ei vasta asjaomase liikmesriigi territooriumi üheski osas mõne asjaomase liikmesriigi territooriumil heakskiidetud võrreldava sordi katsetulemustele, või kui on selge, et asjaomane sort ei sobi kas oma tüübi või küpsusastme tõttu kasvatamiseks asjaomase liikmesriigi territooriumi üheski osas. Taotlus tuleb esitada enne heakskiitmise kalendriaastale järgneva kolmanda kalendriaasta lõppu;

c) kui asjaomasel liikmesriigil on lisaks juba nimetatud põhjustele või artikli 10 lõikes 2 osutatud menetluse käigus nimetatud põhjustele mõjuvad põhjused oletada, et asjaomane sort ohustab inimeste tervist või keskkonda.

Artikkel 17

Komisjon avaldab liikmesriikide saadetud teabe alusel ja kohe pärast kõnealuse teabe saamist *Euroopa Ühenduste Teataja* C-seerias pealkirja all "Ühine põllumajandustaimesortide kataloog" nimekirja kõikidest sortidest, mille seemne ja paljundusmaterjali suhtes ei kohaldata artikli 16 kohaselt mingeid turustuskitsendusi, ning samuti artikli 9 lõike 1 kohaselt nõutava teabe sordi säilitamise eest vastutava isiku või vastutavate isikute kohta. Avaldatud teadaandes märgitakse liikmesriigid, kellele on antud õigus vastavalt artikli 16 lõikele 2 või artiklile 18.

Selles teadaandes loetletakse sordid, mille puhul kohaldatakse tähtaega vastavalt artikli 15 lõike 2 teisele lõigule. Teadaandesse märgitakse tähtaja pikkus ja vajaduse korral liikmesriigid, kus tähtaega ei kohaldata.

Avaldatud teadaandes tuleb selgelt märkida need sordid, mida on geneetiliselt muundatud.

Artikkel 18

Kui tehakse kindlaks, et ühisesse põllumajandustaimesortide kataloogi kantud sordi viljelemine võib taimetervise seisukohast kahjustada mis tahes liikmesriigis muude sortide või liikide viljelemist või ohustada keskkonda või inimeste tervist, võib asjaomane liikmesriik saada taotluse korral artikli 23 lõikes 2 või geneetiliselt muundatud sortide puhul artikli 23 lõikes 3 osutatud korras loa keelata asjaomase sordi seemne või paljundusmaterjali turustamise kogu oma territooriumil või osal sellest. Kui on olemas otsene oht kahjulike organismide levikuks või otsene oht inimeste tervisele või keskkonnale, võib asjaomane liikmesriik kehtestada kõnealuse keelu kohe pärast taotluse esitamist ja keeld kehtib kuni lõpliku otsuse vastuvõtmiseni. Kõnealune otsus võetakse vastu kolme kuu jooksul artikli 23 lõikes 2 või geneetiliselt muundatud sordi puhul artikli 23 lõikes 3 sätestatud korras.

▼B

Artikkel 19

Kui sordi heakskiit lõpeb liikmesriigis, mis selle algselt heaks kiitis, võib üks või mitu teist liikmesriiki asjaomase sordi jätkuvalt heaks kiita, tingimusel et heakskiidu tingimused on nende territooriumil jätkuvalt täidetud ja sordi säilitamine tagatud.

Artikkel 20

1. Artikli 23 lõikes 2 osutatud korras võib kehtestada eritingimused, et võtta arvesse keemiliselt töödeldud seemne turustustingimuste arengut.

2. Ilma et see piiraks nõukogu 20. juuni 1994. aasta määruse (EÜ) nr 1467/94 (põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise kohta) ([1]) kohaldamist, kehtestatakse artikli 23 lõikes 2 osutatud korras eritingimused, et võtta arvesse arengut seoses taimede geneetiliste ressursside kohapeal säilitamise ja säästva kasutamisega, mille puhul kasvatatakse ja turustatakse kohalike ja piirkondlike oludega loomulikul viisil kohanenud ja genofondi vaesumisest ohustatud maatõugude ja sortide seemet.

3. Lõikes 2 nimetatud eritingimused sisaldavad eelkõige järgmisi punkte:

a) maatõud ja sordid kiidetakse heaks vastavalt käesoleva direktiivi sätetele. Ametliku heakskiitmise menetluse puhul võetakse arvesse erilisi kvaliteediomadusi ja -nõudeid. Eelkõige võetakse arvesse mitteametlike katsete tulemusi ning viljelemise, paljundamise ja kasutamisega seotud praktiliste kogemuste põhjal saadud teadmisi ning asjaomasele liikmesriigile esitatud sortide üksikasjalikke kirjeldusi ja vastavaid sordinimesid ning juhul, kui see teave on piisav, võib ametliku kontrollimise nõudest loobuda. Sellise maatõu või sordi heakskiitmise korral kantakse see ühisesse põllumajandustaimesortide kataloogi märkega “säilitussort”;

b) asjakohased koguselised piirangud.

Artikkel 21

Artikli 23 lõikes 2 osutatud korras võib kehtestada eritingimused, et võtta arvesse geneetiliste ressursside säilitamise valdkonnas toimunud arengut.

Artikkel 22

1. Nõukogu, toimides komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega, määrab kindlaks:

a) kas kolmandas riigis läbiviidud sortide ametlik kontroll annab samu tagatisi kui artiklis 7 sätestatud ja liikmesriikides läbiviidud kontroll;

b) kas kolmandas riigis läbiviidud sordi säilitamise tavasid käsitlev kontroll annab samu tagatisi kui liikmesriikides läbiviidud kontroll.

2. Lõiget 1 kohaldatakse samuti kõikide uute liikmesriikide suhtes alates asjaomase liikmesriigi ühinemiskuupäevast kuni käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike õigusnormide jõustamiseni asjaomases liikmesriigis.

([1]) EÜT L 159, 28.6.1994, lk 1.

▼B

Artikkel 23

1. Komisjoni abistab nõukogu otsuse 66/399/EMÜ ([1]) artikliga 1 asutatud alaline põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7.

Otsuse 199/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 24

Kui artiklites 16 ja 18 ei ole sätestatud teisiti, ei piira käesoleva direktiivi kohaldamine inimeste, loomade või taimede elu ja tervise või tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmise eesmärgil siseriiklike õigusaktide sätete kohaldamist.

Artikkel 25

Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusaktide teksti.

Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

Artikkel 26

1. Direktiiv 70/457/EMÜ, nagu seda on muudetud I lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi I lisa B osas sätestatud kõnealuste direktiivide ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegade osas.

2. Viiteid direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid tuleb lugeda vastavalt II lisas toodud vastavustabelile.

Artikkel 27

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 28

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

([1]) EÜT 125, 11.7.1966, lk 2289/66.

▼B

I LISA

A OSA

KEHTETUKS TUNNISTATUD DIREKTIIVID JA NENDE HILISEMAD MUUDATUSED

(viidatud artiklis 26)

Direktiiv 70/457/EMÜ (EÜT L 225, 12.10.1970, lk 1)	
Nõukogu direktiiv 72/274/EMÜ (EÜT L 171, 29.7.1972, lk 37)	üksnes direktiivi 70/457/EMÜ artiklite 1 ja 2 sätetele osutavate viidete osas
Nõukogu direktiiv 72/418/EMÜ (EÜT L 287, 26.12.1972, lk 22)	ainult artikkel 7
Nõukogu direktiiv 73/438/EMÜ (EÜT L 356, 27.12.1973, lk 79)	ainult artikkel 7
Nõukogu direktiiv 78/55/EMÜ (EÜT L 16, 20.1.1978, lk 23)	ainult artikkel 6
Nõukogu direktiiv 79/692/EMÜ (EÜT L 205, 13.8.1979, lk 1)	ainult artikkel 3
Nõukogu direktiiv 79/967/EMÜ (EÜT L 293, 20.11.1979, lk 16)	ainult artikkel 2
Nõukogu direktiiv 80/1141/EMÜ (EÜT L 341, 16.12.1980, lk 27)	ainult artikkel 1
Nõukogu direktiiv 86/155/EMÜ (EÜT L 118, 7.5.1986, lk 23)	ainult artikkel 5
Nõukogu direktiiv 88/380/EMÜ (EÜT L 187, 16.7.1988, lk 31)	ainult artikkel 6
Nõukogu direktiiv 90/654/EMÜ (EÜT L 353, 17.12.1990, lk 48)	üksnes direktiivi 70/457/EMÜ artikli 2 ja II lisa 1. osa punkti 6 sätetele osutavate viidete osas
Nõukogu direktiiv 98/95/EÜ (EÜT L 25, 1.2.1999, lk 1)	ainult artikkel 6
Nõukogu direktiiv 98/96/EÜ (EÜT L 25, 1.2.1999, lk 27)	ainult artikkel 6

▼B

B OSA

SISERIIKLIKKU ÕIGUSESSE ÜLEVÕTMISE TÄHTAEGADE LOETELU

(viidatud artiklis 26)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg
70/457/EMÜ	1. juuli 1972 ([1]) ([2])
70/274/EMÜ	1. juuli 1972 (artikkel 1)
	1. jaanuar 1973 (artikkel 2)
72/418/EMÜ	1. juuli 1972 (artikkel 7)
73/438/EMÜ	1. juuli 1974 (artikkel 7)
78/55/EMÜ	1. juuli 1977 (artikkel 6)
79/692/EMÜ	1. juuli 1977 (artikli 3 lõige 9)
	1. juuli 1982 (ülejäänud sätted)
79/967/EMÜ	1. juuli 1982 (artikkel 2)
80/1141/EMÜ	1. juuli 1980 (artikkel 1)
86/155/EMÜ	1. märts 1986 (artikkel 5)
88/380/EMÜ	1. jaanuar 1986 (artikli 6 lõiked 5 ja 6)
	1. juuli 1990 (ülejäänud sätted)
90/654/EMÜ	
98/95/EÜ	1. veebruar 2000 (Parandus EÜT L 126, 20.5.1999, lk 23)
98/96/EÜ	1. veebruar 2000

([1]) Taanis, Iirimaal ja Ühendkuningriigis: 1. juuli 1973; Kreekas: 1. jaanuar 1986; Hispaanias: 1. märts 1986 ja Portugalis: 1. jaanuar 1989 erijuhtudel, millele osutatakse söödakultuuride seemne turustamist käsitlevas direktiivis (*Lolium multiflorum* Lam, *Lolium perenne* L. ja *Vicia sativa* L.) ja teraviljaseemne turustamist käsitlevas direktiivis (*Hordeum vulgare* L., *Oryza sativa*, *Triticum aestivum* L. *emend*. *Fiori* ja *Paol*, ja *Trisicum durum* Desf. *Zea mays* L.) ning 1. jaanuar 1991 muude käesolevas direktiivis osutatud liikide puhul.

([2]) Austrias, Soomes ja Rootsis: 1. jaanuar 1995.
Siiski:
- Soome ja Rootsi võivad käesoleva direktiivi kohaldamist edasi lükata hiljemalt 31. detsembrini 1995, kui nad turustavad oma territooriumil selliseid riigi põllumajandustaimesortide või köögiviljasortide kataloogis loetletud sorte, mida ei ole vastavalt käesoleva direktiivi sätetele ametlikult heaks kiidetud. Selliste sortide seemneid ei tohi kõnealuse aja jooksul turustada teiste liikmesriikide territooriumil,
- turustuskitsendusi seoses sordiga ei kohaldada selliste põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide suhtes, mis on liitumise ajal või pärast seda loetletud nii Soome ja Rootsi kataloogides kui ühises kataloogis,
- esimeses taandes osutatud ajavahemiku jooksul lisatakse ühisesse põllumajandustaimesortide ja köögiviljasortide kataloogi need Soome ja Rootsi vastavates kataloogides loetletud sordid, mis on vastavalt eespool nimetatud direktiivi sätetele ametlikult heaks kiidetud.

▼B

II LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 70/457/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 lõige 1	Artikli 1 lõige 1
Artikli 1 lõige 2	Artikli 1 lõige 2
Artikkel 22	Artikli 1 lõige 3
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 lõige 1a	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 2	Artikli 3 lõige 3
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 4
Artikli 3 lõige 4	Artikkel 3 lõige 5
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 9
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikkel 12a	Artikkel 13
Artikkel 13	Artikkel 14
Artikkel 14	Artikkel 15
Artikkel 15	Artikkel 16
Artikkel 16	—
Artikkel 17	—
Artikkel 18	Artikkel 17
Artikkel 19	Artikkel 18
Artikkel 20	Artikkel 19
Artikkel 20a	Artikkel 20
Artikli 21 lõige 1	Artikli 22 lõige 1
Artikli 21 lõige 3	Artikli 22 lõige 2
Artikkel 23	Artikli 23 lõiked 1, 2 ja 4
Artikkel 23a	Artikli 23 lõiked 1, 2 ja 3
Artikkel 24	Artikkel 24
Artikkel 24a	Artikkel 21
—	Artikkel 25 ([1])
—	Artikkel 26
—	Artikkel 27
—	Artikkel 28
—	I LISA
—	II LISA
—	

([1]) Direktiivi 98/95/EÜ artikli 9 lõige 2 ja direktiivi 98/96/EÜ artikli 8 lõige 2.